

SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Skuodo rajono savivaldybės tarybai
Skuodo rajono savivaldybės administracijai

IŠVADA

DĖL GALIMYBĖS SKUODO RAJONO SAVIVALDYBEI PRISIIMTI FINANSINIUS ĮSIPAREIGOJIMUS DĖL PRIORITETINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS

2022 m. balandžio 12 d. Nr. KADV3-3
Skuodas

Skuodo rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracija 2022 m. kovo 31 d. raštu Nr. (4.1.26 E)-R2-636 „Dėl išvados pateikimo priisiimant finansinius įsipareigojimus dėl prioritutinės savivaldybės infrastruktūros plėtros“ kreipėsi į Skuodo rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą (toliau – Tarnyba) su prašymu pateikti išvadą dėl galimybės savivaldybei priisiimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritutinės savivaldybės infrastruktūros plėtros, kuri yra suplanuota Skuodo rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo plane.

Teisinis reglamentavimas

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme¹ nurodyta viena iš Tarnybos funkcijų – rengti ir savivaldybės tarybai teikti sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl galimybės savivaldybei priisiimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritutinės savivaldybės infrastruktūros plėtros.

Prioritutinė savivaldybės infrastruktūra² – savivaldybės tarybos sprendimu pagal savivaldybės tarybos patvirtintus kriterijus pripažinta prioritetine ir (ar), atsižvelgiant į strateginio planavimo dokumentus, savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatytoms prioritutinės plėtros teritorijoms ir jų vystymui skirta savivaldybės infrastruktūra.

Savivaldybės taryba patvirtino³, kad savivaldybės infrastruktūra, kuri yra numatoma kaip prioritutinė strateginiame savivaldybės veiklos plane, nuo strateginio savivaldybės veiklos plano patvirtinimo Savivaldybės tarybos sprendimu dienos yra laikoma prioritetine savivaldybės infrastruktūra. Taip pat patvirtinti devyni kriterijai, pagal kuriuos, tenkinant bent vieną iš jų, neprioritutinė savivaldybės infrastruktūra gali būti pripažįstama prioritetine. Tačiau šios priimtos nuostatos netaikomos.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (aktuali redakcija), 27 str. 1 d. 6 p.

² Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas, 2020-05-07 Nr. XIII-2895 (aktuali redakcija), 2 str. 4 d.

³ Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2021-04-29 sprendimo Nr. T9-74 „Dėl savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijų ir Skuodo rajono savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine tvarkos aprašo patvirtinimo“ 1, 2 p.

Šiuo metu vadovaujamosi Savivaldybės tarybos patvirtinta⁴ nuostata, kad prioritetine savivaldybės infrastruktūra yra laikoma infrastruktūra, kuri Skuodo rajono teritorijos bendrajame plane (toliau – Bendrasis planas) yra nurodyta kaip planuojama urbanizacija. Ši nuostata galioja iki 2023 m. sausio 1 d. arba iki ankstesnės dienos, kai įsigalioja Bendrojo plano korektūra ar keitimas, kuriuo yra pakoreguojamos šiuo metu galiojančiame Bendrajame plane nurodytos planuojamos urbanizuoti teritorijos. Pažymėtina, kad iki 2023 m. sausio 1 d., neatlikus Bendrojo plano keitimo, visa savivaldybės infrastruktūra bus laikoma⁵ prioritetine. Pastebėtas prioritетinių ir neprioritetinių teritorijų traktavimo neatitikimas tarp priimtų Savivaldybės tarybos sprendimų ir Skuodo rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtos specialiojo plano keitimo plano.

Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtra gali būti finansuojama⁶ iš:

- 1) Savivaldybės infrastruktūros plėtos rėmimo programos⁷ lėšų dalies, sudarytos iš prioritетinės savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokų⁸;
- 2) kitų savivaldybės biudžeto lėšų ir (ar) kituose įstatymuose nustatytais atvejais – iš savivaldybės infrastruktūros valdytojų lėšų;
- 3) privačių savivaldybės infrastruktūros plėtos iniciatoriaus (iniciatorių), įgyvendinančio (įgyvendinančių) prioritетinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal savivaldybės infrastruktūros plėtos sutartį, lėšų, kompensuojamų Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtos įstatyme nustatyta tvarka;
- 4) kituose įstatymuose nustatytų programų lėšų.

Tais atvejais, kai savivaldybė įsipareigoja kompensuoti savivaldybės infrastruktūros plėtos kaštus privačiam infrastruktūros plėtos iniciatoriui iš savivaldybės biudžeto lėšų, toks įsipareigojimas yra laikomas ilgalaikiu finansiniu įsipareigojimu⁹, todėl priimant šį įsipareigojimą turi būti užtikrinami finansinę drausmę reglamentuojančių teisės aktų reikalavimai.

Finansinių įsipareigojimų galimybės

Skuodo rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtos specialiojo plano keitimo plane paskaičiuoto preliminarus lėšų poreikio santrauka pateikta žemiau esančioje 1 lentelėje. Detalesnę informaciją galima rasti Skuodo rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtos specialiojo plano keitimo plane¹⁰.

⁴ Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2021-04-29 sprendimo Nr. T9-74 „Dėl savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijų ir Skuodo rajono savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine tvarkos aprašo patvirtinimo“ 4.2. p..

⁵ Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtos įstatymas, 2020-05-07 Nr. XIII-2895 (aktuali redakcija), 16 str. 4 d.

⁶ Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtos įstatymas, 2020-05-07 Nr. XIII-2895 (aktuali redakcija), 11 str. 2 d.

⁷ Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2022-03-24 sprendimas Nr. T9-41 „Dėl Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. T9-188 „Dėl Skuodo rajono savivaldybės 2022–2024 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ patvirtinto Skuodo rajono savivaldybės 2022–2024 metų strateginio veiklos plano papildymo ir pakeitimo“, 8 priedas.

⁸ Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2021-04-29 sprendimas Nr. T9-75 „Dėl infrastruktūros plėtos įmokos tarifų patvirtinimo“.

⁹ Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtos įstatymas, 2020-05-07 Nr. XIII-2895 (aktuali redakcija), 11 str. 4 d.

¹⁰ <https://www.skuodas.lt/informuojame-apie-galimybe-susipazinti-su-parengtais-skuodo-rajono-savivaldybes-vandens-tiekimo-ir-nuoteku-tvarkymo-infrastrukturos-pletros-specialiojo-plano-keitimo-sprendiniais/>

1 lentelė. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros įgyvendinimo planas 2022-2032 metams

Eil. Nr.	Priemonė/rodiklis	Periodas	Mato vnt.	Kiekis	Preliminarus lėšų poreikis, tūkst. Eur	Galimi lėšų šaltiniai
I	URBANIZUOTOS TERITORIJOS					
1.	Inventorizuoti ir įregistruoti esamus vandentiekio tinklus, įvertinti jų būklę, įteisinti apsaugos zonas	2022-2023 ¹	km	50	50	SV, SB
2.	Išplėsti centralizuotą geriamojo vandens tiekimo sistemą	2022-2032	km	3,5	375	SV, SB, ES, VB, P
3.	Esant poreikiui įrengti geriamojo vandens gerinimo įrenginius	2022-2032	vnt.	21-28	620	SV
4.	Perimti centralizuotą geriamojo vandens tiekimo infrastruktūrą ir esant poreikiui ją rekonstruoti	2022-2027	km	16,4	165	SV, SB, P
5.	Suformuoti vandenvietėms reikalingus žemės sklypus	2022-2024	vnt.	40	40	SB, SV
6.	Renovuoti geriamojo vandens tiekimo tinklus	2022-2032	km	40	4.100	SV, SB, ES
7.	Inventorizuoti ir įregistruoti esamus nuotekų tinklus, įvertinti jų būklę, įteisinti apsaugos zonas	2022-2023 ¹	km	20	20	SV
8.	Išplėsti centralizuotą nuotekų tvarkymo sistemą	2022-2032	km	2,8	610	SV, SB, ES, VB, P
9.	Renovuoti nuotakyną	2022-2032	km	5,3	1.160	SV, SB, ES
10.	Remontuoti ar rekonstruoti nuotekų valymo įrenginius	2022-2026	vnt.	4	200	SV, SB, ES
11.	Suformuoti nuotekų valykloms reikalingus žemės sklypus	2022-2025	vnt.	4	4	SV, SB
12.	Inventorizuoti nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius	2022-2032	vnt.	4600	20	SB
13.	Nustatyti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų apsaugos zonas ir jas įrašyti Nekilnojamojo turto registre registruotiems žemės sklypams	2022-2023 ¹	vnt.	1	50	SV, SB
14.	IŠ VISO				7.414	
II²	URBANIZUOJAMOS PLĖTROS TERITORIJOS, KURIOSE GALI BŪTI PRIPAŽINTA PRIORITETINĖ SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪRA	2022-2032	km	3,9	1.135	SV, SB, ES, VB, P
III³	URBANIZUOJAMOS PLĖTROS TERITORIJOS, KURIOSE GALI	2022-2032	km	19,4	5.630	P

	BŪTI NEPRIORITETINĖ SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪRA					
--	--	--	--	--	--	--

1-įgyvendinimo terminas gali būti pratęstas atsižvelgus į teisės aktuose nustatytus terminus ir tvarkas.

2-Savivaldybė įsipareigoja vystyti inžinerinę infrastruktūrą.

3-Savivaldybė neįsipareigoja vystyti inžinerinės infrastruktūros.

SV – UAB „Skuodo vandenys“, SB – Savivaldybės biudžetas, ES – Europos Sąjunga, VB – Valstybės biudžetas, P – privačios lėšos

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo planas, rengėjas UAB „Daugėla“

UAB „Skuodo vandenys“ lėšos, kaip galimas infrastruktūros plėtros finansavimo šaltinis, nurodomos prie daugelio priemonių. Vien tik UAB „Skuodo vandenys“ lėšos, sumoje 640 tūkst. eurų, būtų naudojamos dviejų priemonių įgyvendinimui 2022–2023 metų laikotarpiu (su galimybe pratęsti). Pabrėžtina, kad Savivaldybė vandens tiekimo ir nuotekų tinklų infrastruktūros plėtrai skiria dotacijas UAB „Skuodo vandenys“. O be to, mažai tikėtina, kad UAB „Skuodo vandenys“ 2021 m. gruodžio 31 d. turinti 1 374,9 tūkst. eurų sukauptą nuostolį, galėtų savo lėšas investuoti į infrastruktūros plėtrą.

Bendra finansinių įsipareigojimų dėl prioritutinės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros suma siekia 8 549 tūkst. eurų dešimties metų laikotarpiui. Apytiksliai apie 855 tūkst. kiekvienais metais, pradedant 2022 metais. Tačiau Savivaldybės 2022 metų biudžete vandens tiekimo ir nuotekų tinklų infrastruktūros tvarkymui (dotacija UAB „Skuodo vandenys“) numatyta skirti 85 tūkst. eurų, 2023 m. planas – 190 tūkst. eurų, 2024 m. planas – taip pat 190 tūkst. eurų.

Savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programoje 2021 m. sukaupta ir nepanaudota 1884,07 eurų prioritutinės infrastruktūros plėtros įmokų, 2022 metais planuojama surinkti 1600 eurų prioritutinės infrastruktūros plėtros įmokų. Palyginus su reikalingomis finansavimo sumomis, infrastruktūros plėtros įmokos sudaro nereikšmingą dalį.

Savivaldybės skolinimosi galimybes 2022-iems metams Tarnyba išanalizavo teikdama¹¹ išvadą dėl Savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai, skaičiuojami į skolos limitą, 2022 m. sausio 1 d. buvo 2 691,3 tūkst. eurų arba 21,2 proc., iš jų:

- Savivaldybės paimtų ir negrąžintų paskolų likutis – 2 466,8 tūkst. eurų;

- Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas (UAB „Skuodo vandenys“ paskola) – 224, 5 tūkst. eurų.

Paimta 533,4 tūkst. eurų ilgalaikė paskola investiciniams projektams finansuoti Savivaldybės skolą padidino iki 3 224,7 tūkst. eurų arba 25,4 proc.

Savivaldybės skolos limitas, į kurį įskaitomi visi Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, yra 60 procentų Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo¹² 5 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų, t. y. 7 623,6 tūkst. eurų (12 706,0 x 0,60). Tačiau skolinimosi galimybes riboja metinis grynojo skolinimosi limitas.

¹¹ 2022-02-11 Išvada dėl Skuodo rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą Nr. KADV3-2 <https://www.skuodas.lt/wp-content/uploads/2022/02/2022-02-11-KADV3-2-Isvada-del-paskolos.pdf>

¹² Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2021-12-14 Nr. XIV-745

Savivaldybės tarybos sprendimu¹³ patvirtintos 2022 metų biudžeto pajamos – 22 654,1 tūkst. eurų, planuojamų įvykdyti 2022 metais skolinių įsipareigojimų suma – 533,5 tūkst. eurų.

Vadovaujantis 2022 metų Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatomis, metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 1,5 procento biudžeto pajamų dėl 2022 metams prognozuojamo neigiamo produkcijos atotrūkio nuo potencialo, todėl maksimali galima skolinimosi suma 2022 metais yra 873,3 tūkst. eurų ($22\,654,1 \times 0,015 + 533,5$). Savivaldybė jau pasiskolino 533,5 tūkst. eurų, tai dar turi galimybę pasiskolinti 339,8 tūkst. eurų.

Vadovaujantis 2022 metų Savivaldybės skolinimosi nuostatomis, galimybę iš skolintų lėšų priimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūros plėtros, kurie kiekvienais metais būtų apie 855 tūkst. eurų, Savivaldybė turėtų, tačiau Tarybos nuomone, Savivaldybės biudžetui tai būtų per dideli įsipareigojimai dešimčiai metų į priekį, nes kitų investicinių projektų įgyvendinimui Savivaldybė neturėtų finansinių galimybių.

Išvada

Skuodo rajono savivaldybė gali priimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės Savivaldybės infrastruktūros plėtros, kuri yra suplanuota Skuodo rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo plane su sąlyga, kad bus ieškoma kitų finansavimo galimybių (ES struktūriniai fondai, ministerijų programos ir pan.), nes 8 549 tūkst. eurų suma dešimties metų laikotarpiui Savivaldybės biudžetui (kad ir su skolintomis lėšomis) būtų per dideli įsipareigojimai, sustabdysiantys kitų investicinių projektų įgyvendinimą Savivaldybėje.

Savivaldybės kontrolierė

Neringa Stasiūtė

¹³ Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2022-02-11 sprendimo projektas Nr. T9-19 „Dėl Skuodo rajono savivaldybės 2022 metų biudžeto patvirtinimo“.